

Årsrapport 2023

Kollektivtrafiknämnden

Revisionskontoret

Årsrapporten är ett utkast och inte en offentlig handling fram till dess att revisorskollegiet beslutar om revisionsberättelsen 2023. Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

Innehållsförteckning

Revisionskontorets årsrapport	3
Revisionskriterier	4
Bedömningsskala	5
Sammanfattning	6
INTERN KONTROLL.....	6
VERKSAMHET.....	6
EKONOMI.....	7
RÄKENSKAPER.....	7
Nämndens ansvarsområden.....	8
Granskning av nämndens interna kontroll	9
Granskning av nämndens verksamhet.....	12
Granskning av nämndens ekonomi	17
Granskning av räkenskaper	19
Bilaga 1	20

Revisionskontorets årsrapport

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. I 12 kap 1 § kommunallagen (2017:725) anges att revisorernas uppgift är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

I Revisionskontorets årsrapport sammanfattar yrkesrevisorn det gångna årets granskning av respektive nämnd. Syftet med rapporten är att ge de förtroendevalda revisorerna underlag för sin lagstadgade prövning. Följande granskningsinsatser ligger till grund för upprättad årsrapport

- löpande genomgång av nämndens beslut och beslutsunderlag
- dialog med Region Skånes revisorer, nämndens presidium och berörd förvaltning,
- fördjupade granskningar och förstudier som genomförts under året
- analys och bedömning av granskningsresultat i förhållande till revisionskriterier

Fördjupade granskningar rapporteras i sin helhet i enskilda rapporter. Alla publikationer finns på Region Skånes revisorers hemsida <https://www.skane.se/politik-och-demokrati/revision/>.

Granskningen har utförts av Jonna Toresten, yrkesrevisor. Yrkesrevisorn har prövat sitt oberoende i enlighet med SKYREV:s rekommendation R2 och inte funnit något hinder mot att utföra granskningen. George Smidlund, revisionsdirektör och certifierad kommunal revisor, har kvalitetssäkrat rapporten.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som utgör underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar av granskningsresultatet. Revisionskriterier utgörs exempelvis av lagstiftning samt mål och andra beslut av fullmäktige. Nedan anges aktuella revisionskriterier per granskningsområde som tillämpas i denna rapport.

Intern kontroll:

- 6 kap. 6 § Kommunallag (2017:25)
- Reglemente för god hushållning och intern kontroll inklusive tillämpningsanvisningar
- Regionfullmäktiges anvisningar för intern kontroll (Verksamhetsplan och budget 2023, bilaga 9)

Verksamhet och ekonomi:

- 6 kap. Kommunallag (2017:25)
- Regionfullmäktiges mål, uppdrag och regionbidrag (Verksamhetsplan och budget 2023)
- Regionfullmäktiges uppföljning- och rapporteringsanvisningar (Verksamhetsplan och budget 2023, bilaga 9)
- Nämndens verksamhetsplan och internbudget 2023

Räkenskaper:

- Kommunallag (2017:25) och Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)

Bedömningskala

Nedan anges den bedömningskala som används för att tydliggöra granskningsresultatet i förhållande till angivna revisionskriterier. Begreppen (tillräcklig, ändamålsenlig och tillfredställande) är hämtade från kommunallagens 12:e kapitel där det anges vad revisorerna ska ta ställning till. Identifierade avvikelser anges i rapporten som *förbättringsområden* (att åtgärda). Vid väsentliga avvikelser kan revisorerna besluta om att skicka årsrapporten till nämnden för svar om hur åtgärder ska vidtas.

Tillräcklig intern kontroll
Ändamålsenlig verksamhet
Tillfredsställande ekonomi } Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Ingen/mindre avvikelser

Inte helt tillräcklig intern kontroll
Inte helt ändamålsenlig verksamhet
Inte helt tillfredställande ekonomi } Kriterierna inte helt uppfyllda. Avvikelser förekommer

Inte tillräcklig intern kontroll
Inte ändamålsenlig verksamhet
Inte tillfredställande ekonomi } Kriterierna inte uppfyllda. Väsentliga avvikelser

Räkenskaperna bedöms som i allt väsentligt rättvisande eller ej rättvisande.

Sammanfattning

INTERN KONTROLL

Sammanfattningsvis bedöms kollektivtrafiknämndens interna kontroll som inte tillräcklig.

Nämndens interna kontroll har granskats fördjupat inom två områden under 2023, delegerade beslut och IT-säkerhet. Granskningarna har visat att kollektivtrafiknämndens kontroll avseende dessa områden innehar betydande brister, vilket gör att den sammanfattade bedömningen är att den interna kontrollen **inte är tillräcklig**. Fortsatta åtgärder behöver vidtas, främst avseende att säkerställa att IT-säkerheten är tillräcklig och efterlever gällande krav.

Kollektivtrafiknämnden har tagit fram och beslutat om en riskanalys- och riskhanteringsplan för 2023. Uppföljning av de sju utvalda riskerna har skett i enlighet med krav och riktlinjer för intern kontroll. Vid uppföljning per helår har samtliga risker följts upp. Tre risker har ett förhöjt riskvärde medan två risker har ett minskat riskvärde efter riskhanteringen.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med rekommendationer som framgår i granskning av delegerade beslut, rapport nr. 6.
- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med rekommendationer som framgår i granskning av IT-säkerhet inom kollektivtrafiken, rapport nr. 4.

VERKSAMHET

Sammanfattningsvis bedöms kollektivtrafiknämnden ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Verksamheten har granskats fördjupat inom ett område, tillgänglighet serviceresor. Granskningen visade att nämnden har en aktiv styrning mot mål om kvalitet och tillgänglighet samt en kontinuerlig uppföljning. Dock har granskningen visat att nämndens beslut om förlängning av färdtjänstillstånd i 601 fall har tagits trots att handläggares utredning påvisat att kraven för bifall enligt lag inte uppfyllts. Nämnden har yttrat sig angående granskningen där det framgår att nämnden har fattat beslut om förlängning av färdtjänstillstånd i väntan på att regeringen fattar beslut om lagändring gällande Lag (1997:736) om färdtjänst.

Nämndens uppföljning påvisar en inte helt ändamålsenlig måluppfyllelse då få mål/nyckeltal uppnådde nämndens målsättningar för 2023. NKI, resande och ett antal målsättningar för

punktlighet har inte nått målsättning och i vissa fall redovisat ett lägre resultat i jämförelse med föregående år. Dock har exempelvis har punktlighetsmålsättningarna varit påverkade av banarbeten eller omläggningar.

Verksamheten har bedrivits i enlighet med det ansvar som nämnden tilldelats av fullmäktige i reglementet. De uppdrag som tilldelats nämnden i Region Skånes verksamhetsplan och budget för 2023 av regionfullmäktige har arbetats med/genomförts. Nämnden har vidare följt upp verksamheten löpande.

Mot bakgrund av ovan bedöms kollektivtrafiknämnden ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt med undantag för bristerna avseende efterlevnad av likställighetsprincipen som framkommit i granskningen avseende Tillgänglighet serviceresor.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Arbeta för ökad måluppfyllelse
- ✓ Beakta rekommendationer i granskningen av Tillgänglighet serviceresor, rapport nr. 1.

EKONOMI

Sammanfattningsvis bedöms kollektivtrafiknämnden ha bedrivit verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Nämndens resultat uppgick till +154 miljoner kronor och är nämnden uppnår således målet om en ekonomi i balans. Nämndens resultat bedöms vara i enlighet med den inriktning som anges i regionfullmäktiges övergripande mål, *en långsiktig stark ekonomi*.

Nämnden bedöms vidare ha en tillfredställande uppföljning av ekonomin.

RÄKENSKAPER

Sammanfattningsvis bedöms räkenskaperna i allt väsentligt som rättvisande.

Nämndens ansvarsområden

Kollektivtrafiknämnden ansvarar för följande områden(urval):

- Planering och genomförande av lokal och regional kollektivtrafik enligt lagen om kollektivtrafik (2010:1065) samt enligt avtalet mellan Region Skåne och Skånes deltagande kommuner om ansvar för lokal och regional kollektivtrafik i Skåne.
- Att tillsammans med regionala utvecklingsnämnden ta fram ett regionalt trafikförsörjningsprogram vart fjärde år eller när regionfullmäktige beslutar, samt besluta om allmän trafikplikt.
- Verkställa trafikförsörjningsprogrammet samt ansvara för utvecklingen av både den skattesubventionerade och den kommersiella trafiken.
- Sjukresorna i Region Skåne.
- Färdtjänst och riksfärdtjänst i de kommuner där huvudmannaskapet övertagits av Region Skåne.
- Att delta i utarbetandet av investeringsprocessen för den regionala transportinfrastrukturen.
- Upphandlingar av trafik inom ramen för gällande lagsstiftning och Region Skånes övergripande riktlinjer för upphandlingar.

Granskning av nämndens interna kontroll

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *intern kontroll*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat riskanalys- och riskhanteringsplan	Uppfyllt	Kollektivtrafiknämnden har upprättat en riskanalys- och riskhanteringsplan i enlighet med Region Skånes för 2023 nya riktlinjer för intern kontroll. Sju risker ska följas upp under 2023.
Riskanalys och riskhanteringsplan innehåller: -Beskrivning av risker utifrån nämndens uppdrag -Bedömning av riskvärden -Beskrivningar och motiveringar till riskernas hanteringsmetod/-er -Beslut om uppföljning av riskerna	Uppfyllt	Riskanalys- och riskhanteringsplan innehåller samtliga delar som ska ingå i enlighet med de nya riktlinjerna för intern kontroll i Region Skåne.
Genomfört uppföljning 1 -Status för genomförd hantering -Status för iakttagelser -Beskrivning av händelser som påverkat risken -Beskrivning av trend för riskvärde	Uppfyllt	Nämnden har vid sammanträdet den 3:e oktober följt upp riskanalys- och riskhanteringsplanen i enlighet med Region Skånes riktlinjer för intern kontroll. Samtliga sju risker som angavs skulle följas upp har följts upp. För två av riskerna har riskvärdet minskat.
Genomfört uppföljning 2 -Resultat genomförd hantering -Förbättringsområden, vidare hanterings- och åtgärdsbehov -Motivering till slutligt riskvärde -Slutligt riskvärde	Uppfyllt	Nämnden har vid sammanträdet den 8:e mars följt upp riskanalys- och riskhanteringsplanen per helår i enlighet med Region Skånes riktlinjer för intern kontroll. Samtliga sju risker har följts upp. För tre risker anges ett förhöjt riskvärde och samtliga dessa kommer fortsätta följas med aktiv hanteringsmetod under 2024. Omvärldsfaktorer anges som bidragande anledning till de förhöjda riskvärdena för två risker, för en har brister identifierats. För två risker har riskvärdet minskat efter genomförd riskhantering.
Genomfört av riskanalys- och riskhanteringsplan	Uppfyllt	Beslutad riskanalys- och riskhanteringsplan har genomförts enligt plan. Samtliga risker har följts upp i enlighet med anvisningar vid två tillfällen.

Vidtagna åtgärder för att stärka den interna kontrollen	Uppfyllt	Efter genomförd riskhantering har förbättringsområden och behov av vidare hantering identifierats för samtliga risker som följts upp.
---	-----------------	---

Nämndens interna kontroll har granskats fördjupat inom två område 2023. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

Delegerade beslut – granskning 6–2023	Inte helt uppfyllt	<p>Den övergripande bedömningen utifrån granskningens resultat är att de delegationsordningar som Region Skånes nämnder och styrelser fastställt i flera delar inte är i överensstämmelse med gällande lagstiftning. Fullmäktige kan inte överföra beslutanderätt direkt till anställd utan det krävs att ansvarig nämnd delegerat utifrån sitt tilldelade ansvarsområde. Både en sammanhållen ansvarskedja från fullmäktige till slutdelegat, via nämnd, och en tydlighet i bedömningen av gränsdragningen mellan beslut och verkställighet är områden där vi bedömer att det finns brister. Konsekvensen blir att det i regionen fattas beslut utan stöd av delegation.</p> <p>Vidare bedöms att tillämpningen av delegationsordningarna inte är ändamålsenlig då den brister och inte fullt ut följer fastställda och gällande regelverk. Det finns grundläggande rutiner och arbetssätt men bedömningen är att dessa inte alltid följs i praktiken. Vi bedömer att det föreligger otydligheter och brister avseende hur beslut om vidaredelegation redovisas. Detta medför att nämndens möjlighet till insyn och kontroll av sin lämnade delegation försvåras avsevärt. En bristande registrering och redovisning av beslut kan också ha betydelse för besvärstiden och möjligheten att överklaga fattade beslut.</p> <p>Granskningen riktar fem rekommendationer till kollektivtrafiknämnden som framgår i granskningsrapporten.</p>
Granskning av IT-säkerhet inom kollektivtrafiken	Inte uppfyllt	<p>Den samlade bedömningen utifrån granskningens resultat är att Region Skåne inte säkerställt en tillräcklig it-säkerhet inom Skånetrafikens it-system.</p> <p>Granskningen har visat att ledningssystemet för informationssäkerhet inte är etablerat i tillräcklig utsträckning inom Skånetrafiken vilket har genererat en bristfällig kännedom om gällande styrdokument och krav. Det saknas därigenom etablerade processer och aktiviteter för it-säkerhetsarbetet i enlighet med den struktur och systematik som arbetet ska bedrivas inom. Den ansvarsfördelning som är dokumenterad omsätts inte i praktiken och roller avseende it-säkerheten för de system som nyttjas inom kollektivtrafiken är inte tydligt definierad.</p> <p>Granskningen riktar nio rekommendationer till kollektivtrafiknämnden som framgår i granskningsrapporten.</p>

Bedömning

Nämndens interna kontroll bedöms sammanfattningsvis som inte tillräcklig. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Nämndens interna kontroll har granskats fördjupat inom två områden under 2023, delegerade beslut och IT-säkerhet. Granskningarna har visat att kollektivtrafiknämndens kontroll avseende dessa områden innehar betydande brister, vilket gör att den sammanfattade bedömningen är att den interna kontrollen **inte är tillräcklig**. Fortsatta åtgärder behöver vidtas, främst avseende att säkerställa att IT-säkerheten är tillräcklig och efterlever gällande krav.

Kollektivtrafiknämnden har tagit fram och beslutat om en riskanalys- och riskhanteringsplan för 2023. Uppföljning av de sju utvalda riskerna har skett i enlighet med krav och riktlinjer för intern kontroll. Vid uppföljning per helår har samtliga risker följts upp. Tre risker har ett förhöjt riskvärde medan två risker har ett minskat riskvärde efter riskhanteringen.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med rekommendationer som framgår i granskning av delegerade beslut, rapport nr. 6
- ✓ Vidta åtgärder i enlighet med rekommendationer som framgår i granskning av IT-säkerhet inom kollektivtrafiken, rapport nr. 4

Granskning av nämndens verksamhet

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *verksamhet*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat verksamhetsplan	Uppfyllt Kollektivtrafiknämnden har antagit en verksamhetsplan för 2023, den beslutades i februari 2023. I verksamhetsplanen framgår bland annat de övergripande målen, specifika målsättningar 2023 samt de särskilda uppdragen för 2023.
Genomfört uppföljning <i>Nämnden har följt upp verksamheten genom:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fördjupad månadsuppföljning i mars, maj, augusti och oktober</i> • <i>Delårsrapportering</i> • <i>Årsrapportering</i> 	Uppfyllt Kollektivtrafiknämnden har genomfört uppföljning av verksamheten löpande genom fördjupade månadsuppföljningar, delårsrapportering samt årsrapportering.
Har vidtagit åtgärder	Uppfyllt Under 2023 har nämnden bland annat beslutat om att: <ul style="list-style-type: none"> • Justering av biljettpiserna och samtidigt höjning av ersättningen vid förseningar för resenärer med 30-dagarsbiljett. I verksamhetsberättelsen för helåret framgår det att prisjusteringen inneburit att trafiken kunnat fredas från de neddragningar som andra kollektivtrafikhuvudmän tvingats till. • Nämnden har fattat beslut om att förbättra möjligheten för de färdtjänstresenärer som bor nära regiongränsen att resa till närmsta tätorten i grannlandet för att på så vis underlätta ett socialt, aktivt liv. • Nämnden har beslutat om att införa en regional seniorrabatt i kollektivtrafiken i Skåne. Slutligt beslut om seniorrabatten fattas av Regionfullmäktige den 27 februari 2024.
Uppfyllt uppdrag i verksamhetsplan och budget	Uppfyllt I Region Skånes verksamhetsplan och budget för 2023 fick kollektivtrafiknämnden ett antal nya uppdrag. Dessa är: <ul style="list-style-type: none"> • Det ska kännas tryggt att resa med Skånetrafiken. Ett pilotprojekt med livekameror respektive flexibla nattstopp ska utvärderas – <i>Testet med livekameror förlängdes till årsskiftet och har varit positivt både ur kund- och förarperspektiv. Därmed införs livekameror permanent på alla stadsbusslinjer i Malmö. Pilotprojektet gällande flexibla nattstopp på regionbuss ska fortsätta även in på 2024 för att se om det bidrar till ökad trygghet i landsbygdstrafiken.</i> • Utreda en seniorrabatt i den skånska kollektivtrafiken – <i>Kollektivtrafiknämnden har beslutat om att införa en</i>

	<p><i>regional seniorrabatt i kollektivtrafiken. Slutligt beslut beräknas fattas av Regionfullmäktige den 27 februari 2024.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Utvärdera zonindelningen utifrån zonstorlek och zonernas utformning – Under våren 2023 påbörjades arbetet med att se över och utvärdera zonstorlek och zonindelningarna som finns i dagsläget. Arbetet har fortsatt under hösten och slutligt utfall av utvärderingen presenteras under våren 2024.</i> • <i>Resenärer ska få snabbare och ökad tillgång till information om störningar (förseningar och oplanerade stopp) i kollektivtrafiken. Ersättningstrafiken ska utvärderas – Under 2023 har personalresurser omfördelats för att kunna öka både frekvensen och utförligheten i informationen vid akuta störningar. Det har även inletts ett fördjupat samarbete med Trafikverket för att säkerställa att information vi akuta störningar uppdateras oftare och synkroniserat. Ersättningstrafiken har utvärderats genom förstudien av upphandling av Drift- och Underhåll av Öresundstågstrafiken. Utvärderingen gällde både akut och planerad ersättningstrafik samt operativ styrning av ersättningstrafiken.</i> • <i>Öka den geografiska tillgängligheten för kollektivt resande på landsbygden. Inleda ett nytt pilotprojekt för plusresor – De pilotprojekt som sjösatts gällande flexibel landsbygdstrafik, så kallade plusresor ska fortsätta och utvecklas för att stärka landsbygdstrafiken och göra den mera robust över tid utifrån ett invånare perspektiv. Kollektivtrafiknämnden har gett Skånetrafiken i uppdrag att inleda två nya piloter för plusresor med start augusti/september 2024.</i> • <i>Antalet resor med Skånetrafiken ska öka så att marknadsandelsmålet om 40 procent av samtliga motorburna resor 2030 kan infrias – Resandet har börjat återhämta sig efter pandemin vilket syns i marknadsandelarna. För 2023 blev resultatet 33% (mål 32%).</i> • <i>Ansvara för, och säkerställa rätt kompetens för, samtliga sjukresor för patienter utan specifika vårdbehov. Uppdraget ersätter tidigare Direktiv 65 – Den 1 juli startade komplexa serviceresor. Inför start av uppdraget upphandlades ett specialanpassat fordon som utrustats med särskilda hjälpmedel för att klara komplexa förflyttningar och de förare som bemannar fordonet har särskild utbildning i ergonomi och förflyttningsteknik.</i>
Bedrivit verksamhet i enlighet med reglemente	<p>Uppfyllt Granskning av nämndens handlingar har visat att verksamheten har bedrivits i enlighet med ansvar och uppdrag som nämnden tilldelats från regionfullmäktige i reglementet.</p>
Måluppfyllelse i enlighet med	<p>Inte helt uppfyllt Resultatet av nämndens verksamhet bedöms inte helt vara i enlighet med den inriktning som angetts i regionfullmäktiges övergripande mål. Nämndens resultat i förhållande till respektive</p>

regionfullmäktiges mål:	fullmäktigemål sammanfattas nedan. Resultat 2023 i förhållande till nämndens beslutade målsättningar framgår i bilaga 1 .
<i>- Bättre liv och hälsa för fler</i>	<p>Inte helt uppfyllt</p> <p>Under 2023 uppgick marknadsandelen till 33%, vilket innebär att nämnden nått sin målsättning för året. Resandet har börjat återhämta sig efter åren med restriktioner. Att hålla kvar de unga resenärerna i takt med att de blir äldre anges vara en viktig faktor för att nå det långsiktiga målet – 40% marknadsandel 2030.</p> <p>NKI uppnår 55% vilket inte är i linje med målsättningen om 63% och är en minskning jämfört med 2022 då NKI var 60%. Två faktorer anges påverka kundnöjdheten mest, att kunna lita på att man kommer fram i tid samt trygghet.</p> <p>NKI för serviceresor har också minskat jämfört med 2022. Resultatet för 2023 är 85% vilket inte uppnår målsättningen på 92%. Resandeökningen utmanar kapaciteten som har påverkan på leverans till kund samt upplevelse av själva resan.</p>
<i>- Tillgänglighet och kvalitet</i>	<p>Inte helt uppfyllt</p> <p>Kollektivtrafikenämnden har beslutat om egna mål gällande punktligheten i kollektivtrafiken.</p> <p>Resultat för 2023 visar att samtliga punktlighetsmål inte uppnår målsättningen – se bilaga 1. Punktligheten för Pågatåg och Öresundståg uppnår inte målsättningen och Pågatågens punktlighet har minskat jämfört med 2022. Punktligheten har varit påverkad av bland annat flera banarbeten i Skåne under 2023 och det framgår av verksamhetsberättelsen per helår att Skånetrafiken fortsatt har problem kopplat till Trafikverkets skifte av planerings- och tågledningssystem samt Trafikverkets ändrade arbetssätt.</p> <p>Avseende buss ligger punktligheten för stadsbuss på samma nivå som 2022 medan punktligheten för regionbuss har ökat jämfört med 2022. Punktligheten för stadsbuss och regionbuss är precis under målsättningen – se bilaga 1. I stadstrafiken har det pågått flera omläggningar som trots proaktivt arbete ofta innebär en stor påverkan på framkomligheten i trafiken. I augusti var det dessutom trafikstart för nytt trafikavtal gällande Lunds stadstrafik vilket inneburit utmaningar i inkörningen under hösten, vilket har haft en negativ påverkan på punktligheten.</p> <p>Punktligheten för serviceresor har minskat jämfört med 2022 och uppnår inte målsättningen – se bilaga 1. I verksamhetsberättelsen per helår framgår det att det är en nedåtgående trend vilket främst beror på ökat resande i förhållande till tillgången av fordon samt delvis beroende av förarbrist, samt en viss påverkan av IT-störningar.</p> <p>NKI Trygghet resultatet för 2023 visade att 68% av kunderna uppger att de känner sig trygga när de reser med Skånetrafiken. Resultatet är under målsättningen på 70% och har minskat med en procent jämfört med 2022. I verksamhetsberättelsen per helår anges det att den försämrade tilliten till att komma fram i tid är troligen en bidragande orsak till att trygghetsbetyget inte höjt sig under 2023.</p>

- <i>Hållbar utveckling i hela Skåne</i>	Inte helt uppfyllt	<p>Nämnden har beslutat om egna mål avseende antalet resor. Uppföljningen visar att resandet ökat med 12,2% från 2022 och antal resor uppgår till ca. 164,5 miljoner. Antal resor för 2023 är således ca. 5,5 miljoner under målsättningen – se bilaga 1.</p> <p>Antalet resor med tåg har ökat med 7% jämfört med 2022. För helåret 2023 har ca. 48 miljoner resor gjorts med tåg. Detta är 6,7 miljoner resor lägre än målsättningen. I verksamhetsberättelsen framgår det att Pågatågen inte haft den utvecklingen som varit önskad.</p>
- <i>Attraktiv arbetsgivare, professionell verksamhet</i>	Inte helt uppfyllt	<p>Nämnden har beslutat om ett mål – <i>hållbart medarbetarengagemang</i>. Resultatet är en procentenhet under målsättningen – se bilaga 1. I verksamhetsberättelse per helår framgår det att det inte skett så stora skiftningar genom åren men det går att se vissa trender och att det som är mest oroväckande är att känslan av att ens arbete känns meningsfullt har gått ner i år igen. Vidare har viljan att rekommendera arbetsplatsen till andra också sjunkit.</p> <p>Personalrörligheten under 2023 är tillbaka på nivåer innan 2022, ca. 12,6%. Personalrörligheten är högst i de verksamheter som bedriver ett ”callcenter” likande arbete.</p>
Nämndens mål	Inte uppfyllt	Nämnden bedöms i huvudsak inte ha uppnått de antagna målen för 2023 då enbart tre målsättningar uppnåddes – se bilaga 1 .

Nämndens verksamhet har granskats fördjupat inom tre områden 2023. Nedan anges titel, bedömning samt iakttagelser och förbättringsområden.

Tillgänglighet serviceresor	Inte helt uppfyllt	<p>Den samlade bedömningen utifrån granskningens resultat är kollektivtrafiknämndens styrning och kontroll är delvis ändamålsenlig.</p> <p>Nämnden har en aktiv styrning mot mål om kvalitet och tillgänglighet. Samtidigt har nämnden säkerställt att verksamheten följer upp resultat och mätetal veckovis, månadsvis och genom resultatmöten med både kommuner och trafikleverantörer. Granskningen har dock visat att nämndens beslut om förlängning av färdtjänstillstånd har inneburit att 601 bifallsbeslut fattats under perioden januari – september 2023 trots att handläggares utredning påvisat att kraven för bifall enligt lagen om färdtjänst inte uppfyllts.</p> <p>Kollektivtrafiknämnden rekommenderas att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Säkerställa att all beslutsfattning om färdtjänstillstånd följer likställighetsprincipen. • Verka för att serviceresor samt så kallade överflyttningsresor inkluderas i den långsiktiga planeringen av hälso- och sjukvård i Region Skåne.
-----------------------------	---------------------------	--

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Verksamheten har granskats fördjupat inom ett område, tillgänglighet serviceresor. Granskningen visade att nämnden har en aktiv styrning mot mål om kvalitet och tillgänglighet samt en kontinuerlig uppföljning. Dock har granskningen visat att nämndens beslut om förlängning av färdtjänstillstånd i 601 fall har tagits trots att handläggares utredning påvisat att kraven för bifall enligt lag inte uppfyllts. Kollektivtrafiknämnden har yttrat sig om granskningen: ” *Kollektivtrafiknämnden har tidigare fattat beslut om förlängning av färdtjänstillstånd i väntan på att regeringen fattar beslut om lagändring gällande Lag (1997:736) om färdtjänst. Senaste beslut fattades 2023-06-16 och lyder; kollektivtrafiknämnden beslutar att de färdtjänstillstånd som förfaller under 2024, efter förnyad ansökan ska förlängas i ytterligare 12 månader. Då utredningen om en förnyad färdtjänstlag fortfarande bereds (för närvarande är tidplanen för utredningsarbetet inte känd utanför Regeringskansliet) återstår det för kollektivtrafiknämnden att ta ställning till hur frågan om likställighet ska hanteras.*”

Nämndens uppföljning påvisar en inte helt ändamålsenlig måluppfyllelse då få mål/nyckeltal uppnådde nämndens målsättningar för 2023. NKI, resande och ett antal målsättningar för punktlighet har inte nått målsättning och i vissa fall redovisat ett lägre resultat i jämförelse med föregående år. Dock har exempelvis har punktlighetsmålsättningarna varit påverkade av bland annat banarbeten, infrastruktur och spårspång – faktorer som inte alltid är inom ramen för verksamhetens egen rådgivning.

Verksamheten har bedrivits i enlighet med det ansvar som nämnden tilldelats av fullmäktige i reglementet. De uppdrag som tilldelats nämnden i Region Skånes verksamhetsplan och budget för 2023 av regionfullmäktige har arbetats med/genomförts. Nämnden har vidare följt upp verksamheten löpande.

Mot bakgrund av ovan bedöms kollektivtrafiknämnden ha skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt med undantag för bristerna avseende efterlevnad av likställighetsprincipen som framkommit i granskningen avseende Tillgänglighet serviceresor.

Identifierade förbättringsområden:

- ✓ Ökad måluppfyllelse
- ✓ Beakta rekommendationer i granskningen av Tillgänglighet serviceresor, rapport nr. 1.

Granskning av nämndens ekonomi

Nedan anges granskade delområden, bedömningar och iakttagelser för granskningsområdet *ekonomi*. Granskade delområden bedöms i förhållande till angivna revisionskriterier som uppfyllt (ingen eller mindre avvikelser), inte helt uppfyllt (avvikelser förekommer) eller inte uppfyllt (väsentliga avvikelser). Förbättringsområden anges vid avvikelser och avsnittet avslutas med en sammanfattande bedömning för granskningsområdet som helhet.

Upprättat internbudget	Uppfyllt	Kollektivtrafiknämnden har upprättat en internbudget i balans för 2023 i enlighet med regionfullmäktiges verksamhetsplan och budget.
Genomfört uppföljning <i>Nämnden har följt upp ekonomin i samband med:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Fördjupade månadsrapporter i mars, maj och oktober</i> • <i>Delårsrapportering</i> • <i>Årsrapportering</i> 	Uppfyllt	Kollektivtrafiknämnden har genomfört uppföljningar av ekonomin genom fördjupade månadsuppföljningar, delårsrapportering samt årsrapportering.
Vidtagit åtgärder	Uppfyllt	<p>I början av 2023 var prognosen för helåret sämre än budget. Vid fördjupad månadsuppföljning i mars var prognosen 200mkr lägre än budget. I och med denna prognos började Skånetrafiken se över möjliga åtgärder för en ekonomi i balans 2023 genom att trafikdirektören får i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan.</p> <p>Vid fördjupad månadsuppföljning i maj hade prognosen förbättrats med 125Mkr, ny prognos var 75Mkr lägre än budget. Orsaken till den förbättrade prognosen är främst en ökning av biljettintäkter samt indexförändringar som ger lägre kostnader än vad som tidigare hade prognostiserats. Nämnden anger därmed att en fortsatt god kostnadskontroll i kombination med en stark försäljningsutveckling kunde stärka ekonomin ytterligare. Därmed beslutades det att nästa prognos skulle inväntas innan andra större åtgärder, i form av eventuella justeringar i utbudet, genomförs.</p> <p>Vid fördjupad månadsuppföljning i oktober är prognosen 100Mkr högre än budget och det fanns därmed inte behov av vidare åtgärder.</p>
Måluppfyllelse RF mål <i>- en långsiktigt stark ekonomi</i>	Uppfyllt	<p>Resultatet av nämndens verksamhet bedöms vara i enlighet med den inriktning som anges i regionfullmäktiges övergripande mål – en långsiktigt stark ekonomi. Resultatet för 2023 är 154 miljoner kronor högre än budget.</p> <p>Kollektivtrafiknämnden har även en egen målsättning avseende ekonomi – att uppnå en ekonomi i balans där nämnden hushåller</p>

	med sina resurser och att självfinansieringsgraden antingen bibehålls eller ökar. Detta mål är uppfyllt.
--	--

Bedömning

Sammanfattningsvis bedöms nämnden ha skött verksamheten på ett utifrån ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på nedanstående.

Nämndens resultat uppgick till +154 miljoner kronor och är nämnden uppnår således målet om en ekonomi i balans. Nämndens resultat bedöms vara i enlighet med den inriktning som anges i regionfullmäktiges övergripande mål, *en långsiktig stark ekonomi*.

Nämnden har en tillfredsställande uppföljning av ekonomin.

Granskning av räkenskaper

Redovisningsrevisionen har utförts av KPMG AB på uppdrag av revisorerna.

Årsbokslut

Baserat på den utförda granskningen gör KPMG bedömningen att de inte noterat några avvikelser som de bedömt är av sådan väsentlighet att det behövs föras vidare till granskningsrapporten för Region Skåne som en helhet. Periodens resultatutfall är 154 mnkr högre än budget.

Bilaga 1

Skånetrafikens måltal 2023, resultat redovisas inom parentes.

- Resandeutveckling – uppnå 170 miljoner resor med Skånetrafiken, en ökning med 23,5 miljoner resor, eller 16%, jämfört med 2022. (164,5 miljoner resor)
- Antal resor med tåg ska vara 55 miljoner. (48 miljoner resor)
- Antal resor med stadsbuss ska vara 80,8 miljoner. (ca. 83 miljoner resor)
- Antal resor med regionbuss ska vara 32,7 miljoner. (ca 31 miljoner resor)
- Antal resor med serviceresor ska vara 1,45 miljoner. (ca. 1,5 miljoner resor)
- Marknadsandel ska öka till 32% (33%)
- NKI – nöjdhet med Skånetrafiken som helhet ska vara 63% (55%)
- NKI - nöjdhet med prisvärdhet att resa med Skånetrafiken ska vara 43% (32%)
- NKI – nöjdhet med serviceresor ska vara 92% (85%)
- Punktligheten för Pågatågen ska vara 92% (85%)
- Punktligheten för Öresundståg¹ ska vara 86% (82%)
- Punktligheten för Stadsbuss ska vara 82% (81%)
- Punktligheten för Regionbuss ska vara 82% (81%)
- Punktligheten för Serviceresor ska vara 92% (89%)
- Miljökrav - energiförbrukning 0,18 kWh/pkm (resultat framgår ej av uppföljningen)
- Ekonomi i balans (+154 miljoner kronor)
- Hållbart medarbetarengagemang: medarbetarens motivation och förutsättningar gör att göra sitt bästa för organisationen ska vara 80. (79)

---

¹ Gäller för trafiken inom Skåne. Punktligheten för hela Öresundstågstrafiken följs upp inom Öresundstågssamarbetet.